

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ ΟΡ. ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΗΣ

Ιστορία των Εβραίων της Αλεξανδρούπολης

Εκδόσεις ΤΟ ΔΟΝΤΙ, Πάτρα, Οκτώβριος 2021

Μέχρι τη δεκαετία του 1990, η ιστορία των Ελλήνων Εβραίων βρισκόταν ακόμη κρυμμένη πίσω από ένα πέπλο σιωπής και μόλις τότε άρχισε να αχνοφαίνεται κάποιο ερευνητικό ενδιαφέρον. Όσον αφορά την ιστορία των Θρακών Εβραίων, η σιωπή ήταν ακόμη μεγαλύτερη.

Η Αλεξανδρούπολη είναι μια καινούργια πόλη. Η ίδρυσή της το 1875 –ή μάλλον, ορθότερα, η μετατροπή του άσημου οικισμού του Δεδέαγατς στη σημερινή σημαντική και δυναμική πόλη– οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις επενδυτικές δραστηριότητες ενός Εβραίου, του Αυστριακού βαρόνου Μωρίς Χιρς, ο οποίος συνέβαλε στη δημιουργία του λιμανιού, αλλά και του σιδηροδρομικού δικτύου που ένωσε τη Θεσσαλονίκη με την Ευρώπη, κομβικός σταθμός του οποίου ήταν η θέση του Δεδέαγατς.

Στα 1888, εγκαθίσταται στην πόλη ένας αριθμός Εβραίων εμπόρων, τραπεζιτών, μεσιτών και εργατών, που επιχείρησαν άμεσα την ανοικοδόμηση σχολείου. Ο εβραϊκός πληθυσμός, όμως, δεν ήταν σταθερός, καθώς οι γεωπολιτικές συνθήκες και οι συνεχείς πολιτειακές και συνοριακές μεταβολές υποχρέωναν πολλές οικογένειες σε συνεχείς μετακινήσεις.

Παρά το γεγονός ότι οι Εβραίοι της πόλης, Έλληνες πολίτες οι περισσότεροι, ήταν μόνιμοι και ισότιμοι κάτοικοι, στην Αλεξανδρούπολη δεν έχει μείνει πλέον κανένα ίχνος από την παρουσία του εβραϊκού στοιχείου.